

**KOMENDA GŁÓWNA
STRAŻY GRANICZNEJ**

ZARZĄD GRANICZNY

Fax - ZG...3339 / WBK / PA/10

Warszawa, dnia 17.06.2010 r.

Egz. pojedynczy

17. 06. 2010

Pani Danuta PRZYWARA

**PREZES ZARZĄDU
Helsińskiej Fundacji
Praw Człowieka**

Dot. stosowanych procedur kontroli bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej w stosunku do Pana Shaminder Puri.

W nawiązaniu do pisma L. Dz. 1360/2010 z dnia 2 czerwca 2010 r., w sprawie stosowanych procedur kontroli bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej w stosunku do ob. Wielkiej Brytanii Pana Shaminder Puri, pochodzenia hinduskiego, należącego do społeczności sikhijskiej, poniżej uprzejmie przedstawiam, opinię Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej w przedmiotowej sprawie.

Pragnę uprzejmie poinformować Panią Prezes, iż aby skutecznie przeprowadzić kontrolę pasażerów, funkcjonariusze SG w zależności od potrzeby stosują wszystkie możliwe sposoby i metody podczas kontroli bezpieczeństwa określone w przepisach wspólnotowych oraz krajowych w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, w celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kontroli manualnej oraz kontroli przy użyciu urządzenia rentgenowskiego do kontroli bagaży, jak również innych dodatkowych specjalistycznych urządzeń.

W przypadku nakryć głowy noszonych przez grupę etniczną, do której należy Pan Shaminder Puri, nie można czynić wyjątków, niezgodnych z obowiązującymi przepisami i zasadami ochrony, które ustanawiają jednolity standard kontroli bezpieczeństwa dla wszystkich pasażerów korzystających z komunikacji lotniczej, jak również nie mają na celu poniżenia czyjejs godności.

W myśl postanowień decyzji Komisji Nr (2010) 774 z dnia 13 kwietnia 2010 r. ustanawiającej szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego obejmujących informację, o których

mowa w art. 18 lit. a) rozporządzenia (WE) Nr 300/2008, kontrolę manualną przeprowadza się tak, aby upewnić się, na ile to możliwe, że podróżny nie przenosi przedmiotów zabronionych. Katalog przedmiotów zabronionych został zamieszczony w dodatku 4 – C rozporządzenia Komisji (UE) Nr 185/2010 z dnia 4 marca 2010 r. ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego. Należy nadmienić, iż duża część wymienionych przedmiotów zabronionych jest stworzona z materiałów niemetalowych, których nie można wykryć przy zastosowaniu stacjonarnego lub ręcznego detektora metali. W związku z czym, funkcjonariusze SG w takich przypadkach stosują kontrolę manualną, która obejmuje sprawdzenie ciała i odzieży, a w stosowanych przypadkach jakim jest np. turban, sprawdzenie nakrycia głowy.

Należy zauważyć, iż nakrycie głowy w postaci turbanu składa się z wielu zwojów materiału, tworzących przedmiot na tyle masywny i wielowarstwowy, iż z łatwością może posłużyć, jako ukrycie dla plastikowych noży, niemetalowych elementów urządzeń wybuchowych i innych rzeczy mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu lotniczego. Nadmieniam, iż polskie lotniska w chwili obecnej nie posiadają urządzeń do skanowania osób, wyposażonych w system do bezpiecznej i bezinwazyjnej kontroli, jednocześnie pozwalający na wykrywanie ukrytych wewnątrz ciała jak również w częściach odzieży materiałów organicznych (materiały wybuchowe, narkotyki itp.) oraz materiałów nieorganicznych (broń palna, noże itp.).

Potwierdzeniem właściwego postępowania funkcjonariuszy SG w takich sytuacjach jest stanowisko Departamentu Ochrony i Ułatwień w Lotnictwie Cywilnym Urzędu Lotnictwa Cywilnego, które wskazuje, że przepisy z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego nie przewidują możliwości odstępstw od poszczególnych elementów kontroli ze względu na noszone przez podróżnych nakrycia głowy, dokument w załączeniu.

Ponadto uprzejmie informuję Panią Prezes, iż w związku z utrzymującym się zagrożeniem terrorystycznym, Straż Graniczna w celu służbowego wykorzystania otrzymuje od służb państwowych (np. Policji, ABW), jak również od oficerów łącznikowych SG materiały dotyczące sposobów ukrycia broni, a także niekonwencjonalnych niebezpiecznych przedmiotów, które mogą zostać użyte przez członków grup terrorystycznych do aktu bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż ostatnie zdarzenie z udziałem Pana Shaminder Puri miało charakter prowokacyjny. W dniu 7 czerwca 2010 r. ww. miał podróżować rejsiem LO 765 do Lwowa podczas przeprowadzania kontroli bezpieczeństwa, ww. podróżny poddał kontroli swój bagaż kabinowy a następnie sam przeszedł przez stacjonarne urządzenie do wykrywania metali. Mając na uwadze,

iż podróżny posiadał na głowie turban, został poproszony przez funkcjonariuszy SG o zdjęcie go i okazania do kontroli bezpieczeństwa.

Ponadto, pasażerowi zaproponowano przeprowadzenie kontroli bezpieczeństwa w miejscu odosobnionym bez obecności postronnych pasażerów. Pan Shaminder Puri odmówił twierdząc, iż może się poddać kontroli ale tylko w miejscu, w którym się znajduje bez zdejmowania turbanu. Wobec powyższego funkcjonariusze SG poinformowali ww. że ze względu na to iż nie chce poddać się kontroli bezpieczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego nie zostanie wpuszczony do strefy zastrzeżonej lotniska a w konsekwencji do statku powietrznego i będzie musiał opuścić punkt kontroli bezpieczeństwa. Pragnę nadmienić, iż Pan Shaminder Puri był przygotowany na taką sytuację, ponieważ wyjął z bagażu podręcznego uprzednio przygotowany przez siebie formularz skargi, którego adresatem był Inspektorat Nadzoru i Kontroli Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz dwie kartki formatu A-4 z napisem „STRAŻ GRANICZNA NĘKA NIEWINNYCH PODRÓŻNYCH!”, które umieścił w widocznym miejscu swojego bagażu i przedniej części tułowia. Następnie, ww. zrezygnował z podróży i w asyście funkcjonariuszy SG udał się do hali ogólnodostępnej.

Należy zauważyć, iż powyższa manifestacja była ewidentną próbą wywarcia nacisku na funkcjonariuszy SG, w celu odstąpienia od stosowania procedur kontroli bezpieczeństwa, jak również badaniem reakcji na protest.

Nadmieniam, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie kontroli bezpieczeństwa wykazanie uległości przez funkcjonariuszy SG w stosunku do ww. mogłoby skutkować obniżeniem standardów ochrony lotnictwa cywilnego w naszym kraju w konsekwencji, czego mogłoby stworzyć ryzyko wprowadzenia do stref zastrzeżonych przedmiotów zabronionych, o których mowa w przepisach z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego.

Dowodem na to, iż Straż Graniczna realizuje zadania ochrony lotnictwa cywilnego w portach lotniczych w sposób zapewniający najwyższy poziom bezpieczeństwa przed aktami bezprawnej ingerencji, są pozytywne wyniki przeprowadzanych audytów z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego przez Komisję Europejską (2006 r. Port Lotniczy Warszawa-Okęcie, 2007 r. Port Lotniczy Katowice-Pyrzowice), jak również przez krajowych Audytorów Kontroli Jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego z Departamentu Ochrony i Ułatwień w Lotnictwie Cywilnym Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż wszyscy funkcjonariusze SG wykonujący obowiązki związane z kontrolą bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej, podlegają szkoleniom, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia 185/2010 oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 lipca 2009 r., w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 122, poz. 1011).

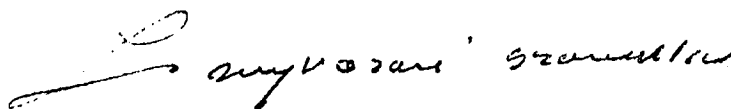
Podczas realizacji szkoleń, jednym z omawianych tematów jest „świadomość różnic kulturowych w kontekście prowadzenia kontroli bezpieczeństwa”. Powyższy temat realizowany jest przez wykładowcę, który posiada odpowiednie przygotowanie merytoryczne.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję Panią Prezes, iż stosowane przez funkcjonariuszy SG metody i środki kontroli bezpieczeństwa w stosunku do Pana Shaminder Puri jak i innych podróżnych, w opinii Zarządu Granicznego KGSG są przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego, jak również nie mają nic wspólnego z nieposzanowaniem praw człowieka, a ukierunkowane są na osiągnięcie odpowiednio wysokiego poziomu bezpieczeństwa pasażerów i statków powietrznych. Jednocześnie informuję, iż Komendant Główny Straży Granicznej jest na bieżąco informowany o przebiegu sprawy związanej z Panem Shaminder Puri.

Na zakończenie mojego wystąpienia zapewniam Panią Prezes, iż powyższa sprawa jest przedmiotem stałego nadzoru ze strony kierownictwa Straży Granicznej szczebla lokalnego i centralnego.

Załącznik: 1 na 1 str.

Pismo ULC-LOB-1/0732-0002/01/10 z dnia 23 lutego 2010 r.

DYREKTOR
Zarządu Granicznego
Komendy Głównej Straży Granicznej
[Signature]
mjr SG Piotr PATLA

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO
Departament Ochrony i Ulatwieni w
Lotnictwie Cywilnym

Warszawa, 2010.02.23

ULC-LOR-1/0732-0002/01/10

mjr Piotr PATLA
Dyrektor
Zarząd Graniczny
Komenda Główna Straży Granicznej
02-514 Warszawa Al. Niepodległości 100

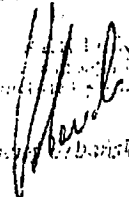
Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na ZG 693/WBK/PA/10 z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących procedur kontroli bezpieczeństwa podróżnych posiadających rytualne nakrycia głowy, przedstawiam następujące stanowisko w tej sprawie:

Przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2320/2002 z dnia 16 grudnia 2002 r. *ustanawiającego wspólne zasady w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego*, rozporządzenia Komisji Europejskiej 820/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. *ustanawiającego środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego*, decyzji Komisji Europejskiej K (2008) 4333 z dnia 8 sierpnia 2008 r. *ustanawiającej środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego* oraz postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie *Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego realizującego zasady ochrony lotnictwa* (Dz. U. Nr 116, poz. 803 ze zm.) ustanawiają jednolity standard kontroli bezpieczeństwa dla wszystkich pasażerów, nie przewidują przy tym możliwości odstępstw od poszczególnych elementów kontroli ze względu na noszone przez poszczególnych podróżnych rytualne nakrycia głowy.

Punkt 4.3.3 rozporządzenia 820/2008 wymienia jako odrębne sztuki bagażu, które poddaje się kontroli bezpieczeństwa płaszcze, kurtki oraz marynarki, pomija natomiast nakrycia głowy. Biorąc pod uwagę jednak fakt, że wymienione w tym przepisie okrycia wierzchnie mają być kontrolowane osobno, trudno uznać za słuszne aby podobnej kontroli nie miały podlegać również nakrycia głowy. Stąd proponowanym rozwiązaniem w tym zakresie może być zastosowanie w odniesieniu do ornawianych pasażerów kontroli manualnej w osobnym pomieszczeniu w warunkach gwarantujących poszanowanie ich intymności i rytuałów.

Z poważaniem,

Piotr Patla
Dyrektor